

ONGELMANRATKAISU

Matematiikassa ongelmanratkaisulla tarkoitetaan uuden ongelmatilanteen selvittämistä tuttujen matemaattisten tietojen ja taitojen avulla.

NÄIN RATKAISET ONGELMIA

- **Perehdy** ongelmaan huolellisesti.
- **Kerää** kaikki mahdolliset lähtötiedot. Tee tarvittaessa taulukko tai piirrä ongelmaa selventävä piirros.
- Käy läpi yleisiä **ongelmanratkaisumenetelmiä**, kuten päättelyminen, kokeileminen, taulukoiminen, piirtäminen ja ratkaiseminen takaperin eli lopusta alkuun.
- **Ratkaise** ongelma.
- **Tarkasta**, että saamasi ratkaisu on järkevä ja täyttää alkuehdot.
- **Tutki, onko muita ratkaisuja**. Onko löytämäsi ratkaisu ainoa mahdollinen?

ONGELMANRATKAISU YHTÄLÖN AVULLA

ONGELMANRATKAISU YHTÄLÖN AVULLA

- Lue tehtävä huolella.
- Käytä tarvittaessa apuna kuviota tai taulukkoa.
- Valitse muuttuja ja merkitse sitä kirjaimella.
- Merkitse mahdolliset muut tekijät muuttujan avulla.
- Muodosta yhtälö tehtävässä annetuista tiedoista.
- Ratkaise yhtälö.
- Laske tarvittaessa lisätietoja.
- Kirjoita vastaus kysymykseen.
- Tarkista, toteuttaako vastaus tehtävässä annetut tiedot.

EPÄYHTÄLÖ

EPÄYHTÄLÖ

Kun kaksi lauseketta merkitään eri suuriksi, saadaan **epäyhtälö**.

SUHDE

SUHDE

Suhde on kahden samanlaatuisen suureen osamäärä.

Suhteen arvo saadaan suorittamalla suhteena merkitty jakolasku.

VERRANTO

VERRANTO

Kun kaksi suhdetta merkitään yhtä suuriksi, saadaan **verranto**.

$$a : b = c : d \quad \text{tai} \quad \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \quad b, d \neq 0$$

- Jos verranto on tosi, äärimmäisten jäsenten tulo on yhtä suuri kuin keskimmäisten jäsenten tulo.
- Jos verrannon äärimmäisten jäsenten tulo on yhtä suuri kuin keskimmäisten jäsenten tulo, verranto on tosi.

SUORAAN JA KÄÄNTÄEN VERRANNOLLISUUS

SUORAAN VERRANNOLLISUUS

Toisen suureen kasvaessa toinen kasvaa samassa suhteessa.

Suureiden **osamäärä pysyy muuttumattomana**.

KÄÄNTÄEN VERRANNOLLISUUS

Toisen suureen kasvaessa toinen pienenee samassa suhteessa.

Suureiden **tulo pysyy muuttumattomana**.